

Aktivnost Organizacije Saveza komunista Jugoslavije u JNA

General-major
KEMAL KORAJLIĆ

Osvrt na rezultate rasprave u osnovnim organizacijama SKJ u JNA o Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije

Centralni komitet SKJ na svojoj Trinaestoj sjednici, održanoj 12. i 13. juna 1984. godine, usvojio je i Zaključak o pokretanju i organizovanju opštepartijske i društvene rasprave o ostvarivanju vodeće uloge SKJ u društvu i jačanju njegovog idejnog i akcionog jedinstva. Kao osnovni materijal za raspravu preporučeni su dokumenti Trinaeste sjednice i to: Prijedlog zaključaka Centralnog komiteta SKJ, Analiza ostvarivanja vodeće uloge SKJ u društvu i jačanje njegovog idejnog i akcionog jedinstva, uvodno izlaganje predsjednika Predsjedništva Centralnog komiteta SKJ i diskusije koje su vođene na samoj sjednici.

U svojoj dugogodišnjoj revolucionarnoj aktivnosti Savez komunista Jugoslavije, s drugom Titom na čelu, uspješno je ostvarivao klasno-istorijsku i revolucionarnu ulogu avangarde radničke klase, čiji je opšti izraz razvoj i rezultati socijalističkog samoupravljanja. Za nepuna četiri desetljeća socijalističke izgradnje, Jugoslavija je, mijenjajući svoj lik, od nerazvijene, siromašne i polukolonijalne poljoprivredne zemlje, izrasla u srednje razvijenu, industrijsku i nezavisnu Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju sa jakim kadrovskim, industrijskim, poljoprivrednim, naučno-tehničkim i drugim potencijalima. Na taj način je vlast radničke klase u sistemu socijalističkog samoupravljanja potvrdila svoje vrijednosti i neiscrpne mogućnosti. To uočava svaki dobronamjeran čovjek.

Međutim, u sadašnjoj etapi našeg ukupnog razvoja suočeni smo sa mnogim protivrječnostima u nastavljaju tokova revolucije, privređivanju i ukupnom društveno-ekonomskom i tehničko-tehnološkom razvoju zemlje, uz sve zaoštrenije i neizvjesnije međunarodne vojno-političke i ekonomske odnose. Zbog toga je Centralni komitet SKJ ocijenio da Savez komunista, polazeći od svoje istorijske uloge i programske odgovornosti kao i stanja i rezultata u našem ukupnom društveno-ekonomskom razvoju, mora odlučnim, efikasnim i jedinstvenim djelovanjem napraviti zaokret u svom radu u ostvarivanju programskih ciljeva i izvršavanju utvrđenih zadataka. Stoga je pozvao cjelokupno članstvo SKJ na kritičku raspravu o vlastitoj praksi, ostvarivanju svoje vodeće uloge u društvu, jačanju svog idejnog i akcionog jedinstva, svojoj organizacionoj i kadrovskoj osposobljenosti, a posebno svojih organa kao i o ukupnom stanju u društvu radi stvaralačkog preispitivanja postojećeg stanja i zadataka čijim izvršenjem to stanje treba mijenjati. Stoga se u Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ ističe: »Raspravom o Predlogu zaključaka i konkretnom akcijom celokupni sastav SKJ daće stvaralački doprinos proveriti, razradi i formulisanju predloženih zaključaka i politike SK u sadašnjoj fazi razvoja, ulažući kolektivni napor u pronalaženju najadekvatnijih odgovora na pitanja koja pokreće Predlog zaključaka, ali i na druga koja životna praksa nameće«. Dakle, pokrenuta rasprava u SKJ trebalo je da podstakne i inicira takav kritički dijalog komunista koji bi donio dosta otrežnjenja i mnogo više osvježenja. Sumirani rezultati to upravo potvrđuju.

Svakako da je u ovu opštepartijsku raspravu tako značajnu za SKJ i društvo u cjelini, uključena i Organizacija SKJ u JNA kao sastavni dio SKJ, pri čemu se, prije svega pošlo od uloge i zadataka koje JNA ima u našem društvu i od uloge i odgovornosti Organizacije SKJ u JNA za borbenu izgradnju, moralno-političko jedinstvo, produbljivanje narodnog i revolucionarnog karaktera naše armije itd. Polazeći od tih opredjeljenja Predsjedništvo Komiteta Organizacije SKJ u JNA svoje dvije sjednice posvetio je raspravama o Programu aktivnosti na razradi Prijedloga zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta koji je zatim usvojen, čime su utvrđene smjernice, metod i organizacioni okviri vođenja rasprave o tim prijedlozima u Organizaciji SKJ u JNA. Na tim sjednicama je zaključeno da se od pokrenute rasprave očekuje kritička, demokratska, otvorena analiza i ocjena stanja u sopstvenoj sredini, Armiji, društvu i u SKJ u cjelini u ostvarivanju njegove vodeće uloge. A u Programu aktivnosti koji je usvojilo Predsjedništvo Komiteta Organizacije SKJ u JNA posebno je istaknuto da ova rasprava i aktivnost komunista u vezi

s njom predstavljaju najvažniji zadatak Organizacije SKJ u JNA u ovom periodu. »Stoga je, velika odgovornost na svim organizacijama SKJ u JNA, sekretarima osnovnih organizacija SK i svim partijsko-političkim organima i komunistima da se ovaj tako značajan zadatak pažljivo i savesno vodi i time obezbede očekivani rezultati« — kaže se u tom programu.

Međutim, i prethodne pripreme koje su uspješno izvršene u gotovo svim osnovnim organizacijama Saveza komunista značajno su uticale na tok, kvalitet, sadržaj i metod rasprava. Iz sredstava članarine obezbeđeni su kompletni materijali Trinaeste sjednice za svakog člana. Temeljno su razrađeni programi, metod i vrijeme vođenja rasprava u osnovnim organizacijama Saveza komunista, kako bi se postigli željeni rezultati. Pored toga, održani su i pripremni sastanci osnovnih organizacija na kojima su se komunisti dogovorili o metodu i sadržaju svoje aktivnosti. Održano je u prosjeku od tri do pet radnih sastanaka, na kojima su prisustvovali članovi Centralnog komiteta SKJ iz JNA i rukovodstva Organizacije SKJ u JNA. Njihovo prisustvo značajno je doprinijelo kvalitetu rasprava.

Pošto su do 15. oktobra 1984. godine rasprave završene u svim osnovnim organizacijama Saveza komunista u JNA, to se mogu dati neke osnovne ocjene rezultata tih rasprava. Višemjesečna aktivnost u osnovnim organizacijama Saveza komunista, masovno učešće komunista u raspravama, brojni prijedlozi, ocjene, stavovi i mišljenja, a naročito konkretne akcije u mijenjanju stanja u sopstvenim sredinama ukazuju na poseban kvalitet tako masovno vođenih rasprava u SKJ. U daljem izlaganju zadržaćemo se samo na najbitnijim i zajedničkim karakteristikama tih rasprava.

1. Najšira podrška kritičkom preispitivanju vlastitog djelovanja SKJ

Rasprave u osnovnim organizacijama Saveza komunista pobudile su, kao rijetko kada, veliko interesovanje cjelokupnog članstva i svih pripadnika JNA za stanje u društvu, posebno u SKJ. Komunisti u JNA u potpunosti podržavaju odluku Centralnog komiteta SKJ o opštepartijskoj raspravi, iscrpnoj i kritičkoj analizi i iniciranju zaokreta u radu komunista i svih patriotskih snaga koje se bore za izgradnju socijalističkog samoupravljanja u Jugoslaviji, te prelaska sa riječi na djela. Bez obzira na neke negativne pojave u SKJ, rasprave su potvrdile, da taj zaokret može da učini samo Titova

partija, koja se do sada ne jednom nalazila pred ispitima i revolucionarnim izazovima.

Posebno treba istaći ličnu, moralnu i političku odgovornost za stanje u sopstvenoj sredini i u društvu, koji su ispoljili ne samo komunisti već i ostali pripadnici JNA. Svojim prijedlozima i kritikama stvorenog nepovoljnog stanja nastojali su da daju svoj pojedinačni doprinos u prevladavanju teškoća u društvu i ostvarivanju zaokreta u radu SKJ. To su najvidnije pokazale solidne pripreme za sastanke skoro svakog pojedinca i kvalitet i sadržaj njihovih diskusija.

Za partijski rad u JNA veoma je značajno što većina mladih starješina i vojnika, članova SKJ, otvoreno govori o slabostima u radu svojih jedinica, ustanova, organizacija i organa Saveza komunista. Očito je da je stvorena demokratska »klima« u kojoj se svaki komunista mogao slobodno izjašnjavati o svim vitalnim pitanjima u SKJ, društvu, sopstvenoj sredini i Armiji. Sastanci osnovnih organizacija nikada nisu bili tako masovni i skoro je zanemarljiv procenat onih članova koji su odsustvovali. Otvoreno, »bez dlake na jeziku«, govorilo se o propustima i greškama u SKJ i društvu, koje nas, često veoma »skupo« koštaju. Slobodno se može reći da je stečeno dragocjeno iskustvo u sprovođenju ovakvih metoda rada, pa se predlaže da ga organi SKJ, uvijek kad god je to moguće, primjenjuju u pripremanju i donošenju svojih odluka.

U održanim raspravama je, do sada, ponuđeno hiljade prijedloga i više od stotinu amandmana za poboljšanje Prijedloga zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ. Za razliku od dosadašnje prakse, u diskusiji su učestvovali i oni članovi Saveza komunista koji su ranije to činili veoma rijetko. Uvjereni smo da su i pojedinci, koji su i sada bili neaktivni u diskusiji, osjetili potrebu za većom aktivnošću u svom budućem radu.

Iz ponuđenih prijedloga proizlazi jedinstven zahtjev komunista u Armiji da Prijedlog zaključaka i čitava aktivnost u vezi sa Trinaestom sjednicom Centralnog komiteta SKJ moraju rezultirati takvim akcijama kojima se bez kolebanja i dosljedno obezbjeđuje ostvarivanje Ustava SFRJ, Programa SKJ i Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Ni u jednoj osnovnoj organizaciji Saveza komunista nije bilo političkog zastranjivanja, malicioznosti i kritizerstva, iako dublje analize ukazuju i na pojedinačne slučajeve pretjerivanja, pa i određenog radikalizma. I ova partijska aktivnost uvjerljivo je pokazala da je armijski sastav čvrsto opredjeljen za programske ciljeve Saveza komunista, socijalističko samoupravljanje, ravnopravnost,

bratstvo i jedinstvo naših naroda i narodnosti, jaku jugoslovensku socijalističku samoupravnu zajednicu i njenu nesvrstanu, nezavisnu spoljnu politiku. Manifestovano je snažno jedinstvo komunista i uvjerenje da se jedino na tim društvenim vrijednostima može graditi perspektiva SFRJ i jačati njena odbrambena sposobnost.

Ako bismo sumirali karakteristike rasprava vođenih u osnovnim organizacijama Saveza komunista, kao najznačajnije treba istaći: demokratsku atmosferu sa visokim stepenom kritičnosti i nešto manje samokritičnosti; temeljno i odgovorno pripremanje pojedinaca za sastanke, kao i uključivanje u rasprave svih ostalih subjekata JNA (Saveza sindikata, Saveza socijalističke omladine, vojnih kolektiva, upravno-komandnih struktura i dr.). Komunisti u Armiji su čvrsto uvjereni u to da SKJ ima snage i mogućnosti da uspješno prevaziđe i ovu, složenu situaciju. Neposredno izjašnjavanje komunista o svim ključnim pitanjima strategije našeg razvoja, dalo je poseban kvalitet ukupnoj raspravi. Prisustvo i nečlanova, pripadnika armijskih struktura, na sastancima osnovnih organizacija Saveza komunista, pokazalo se opravdanim, što znači da je trebalo tako biti i »juče«.

2. Borbena spremnost i moralno-političko jedinstvo JNA — težišni zadaci Organizacije SKJ u JNA

Rasprave u osnovnim organizacijama Saveza komunista bile su usmjerene na: stanje u sopstvenoj sredini, stanje u JNA i ostvarivanje vodeće uloge Organizacije SKJ u JNA, izgradnju njenog moralno-političkog jedinstva i podizanje stepena borbene spremnosti. U ocjeni rezultata izvršenih zadataka polazilo se od svojih kolektiva i od sadašnje privredne situacije. Sagledavanje stanja u JNA u skladu sa stavovima, ocjenama i zahtjevima Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ bila je opšta orijentacija i težnja.

U vođenim raspravama potvrđene su ocjene o idejnom jedinstvu komunista i svih pripadnika JNA, visokom stepenu borbene spremnosti Armije i njenoj spremnosti za uspješno izvršavanje ustavnih obaveza, kao i to da su moralno-političko stanje i bezbjednosna situacija u JNA povoljni i stabilni. Potvrđen je i u cjelini podržan opšti kurs, politika i planovi modernizacije i razvoja oružanih snaga do dvijehiljadite godine, zatim, programi razvoja i ostvarivanje koncepcije opštenarodne odbrane osloncem na sopstvene snage. Oštre kritike i upozorenja upućeni su pojedincima van Armije koji pokušavaju da degradiraju ustavnu ulogu i funkciju JNA u odbrambenom sistemu

zemlje. Opšti je zahtjev komunista u Armiji da opštenarodni i revolucionarni karakter JNA, kao zajedničke organizacije svih naroda i narodnosti SFRJ, mora još više jačati.

Rezultati koji se očekuju u povećanju borbene spremnosti i izgradnji moralno-političkog jedinstva u sadašnjim nepovoljnim uslovima privređivanja i pri ograničenim finansijskim sredstvima kojima JNA raspolaže, zahtijevaju povećane napore i idejno-političku aktivnost komunista i organizacija SKJ u JNA. Opšta je ocjena da je rad u Organizaciji SKJ u JNA veoma intenzivan, kvalitetan i sadržajan i da se postižu zapaženi rezultati. Komunisti i organizacije SKJ u JNA potvrdili su se i u ovom periodu razvoja JNA, kao nezamjenljiva idejno-politička snaga u ostvarivanju uloge SKJ u povećanju stepena borbene spremnosti JNA, jačanju njenog idejno-političkog jedinstva i očuvanju revolucionarnog i opštenarodnog karaktera. Uspješno se sprovode stavovi Dvanaestog kongresa SKJ o zadacima Saveza komunista u daljem razvoju i ostvarivanju koncepcije opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

U raspravama je potvrđeno da se Organizacija SKJ u JNA nalazi u centru borbe za izgradnju moralno čvrstih, politički svjesnih i stručno osposobljenih vojnih kolektiva. Osposobljavanje ljudi za uspješno suprotstavljanje svim idejno-političkim koncepcijama i postupcima, koji su suprotni socijalističkom samoupravljanju, koji narušavaju ravnopravnost, bratstvo i jedinstvo naših naroda i narodnosti, slobodu i integritet naše zemlje — ima primaran značaj. Veoma su pozitivne ocjene o izvršenju zadataka u JNA koji proizlaze iz Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Jasno definisanje prioriteta, planska i finansijska disciplina, štednja i domaćinsko poslovanje i drugo, stalna je praksa najvećeg dijela komunista i komandno-upravnih organa u JNA. Postignuti rezultati i ponašanje Armije u sprovođenju ovog programa imaju stabilizacioni i politički značaj za cijelu zemlju. Opšta je ocjena da JNA ima veliki ugled u radničkoj klasi, među građanima i radnim ljudima, što obavezuje njene pripadnike, a posebno komuniste, da istraju u nastavljanju Titovog vojnog djela u daljem razvoju koncepcije opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

Mada je na nedavnim redovnim izbornim sastancima i konferencijama Saveza komunista u JNA izvršena detaljna analiza partijskog rada zaključno sa korpusom, u raspravama o Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ neka pitanja su dobila novu dimenziju, okvire pa i prioritet. U mnogim sredinama

došlo se do saznanja da organizacije SKJ u JNA imaju potrebe, a i mogućnosti za još efikasniji, organizovaniji i idejno usmjereniji rad.

U vođenim raspravama kritikovane su: slabosti u obuci, naročito one koje se ponavljaju; nedovoljna organizacija rada u pojedinim sredinama, slabosti u radu na funkcionalnim dužnostima; neracionalno trošenje materijalno-finansijskih sredstava; slabosti u ostvarivanju kadrovske politike; stambena problematika i slično. Istaknuti su i neki zahtjevi: samoobrazovanje i ideološko-političko osposobljavanje komunista u Armiji mora se konkretnije i kontinuirano pratiti; očigledne pojave liberalizma, birokratizma, protekcionizma i potrošačkog i malograđanskog mentaliteta koje narušavaju lik komuniste, moraju se odlučno eliminisati; mora se više čitati, a još više učiti. Mali je broj komunista koji su proučili Dugoročni program ekonomske stabilizacije i njegove separate, a to se mora neizostavno učiniti. Opšti zahtjev se odnosi na intenzivniji rad sa ljudima, poboljšanje vaspitno-obrazovnog rada, povećanje doprinosa vojnika komunista u obuci i veću odgovornost svih komunista u povećanju borbene spremnosti i jačanju moralno-političkog jedinstva armijskih sastava. Zato je, u skoro svim osnovnim organizacijama Saveza komunista, izvršena određena dopuna postojećih programskih zadataka, usvojenih na redovnim izbornim sastancima. Te dopune su težišne i odnose se na konkretizaciju zadataka: 1) u angažovanju komunista na sprovođenju mjera Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, normiranju ušteda; bržem osavremenjavanju rukovođenja i komandovanja, formacijskom i organizacijskom usavršavanju, unapređenju kadrovske politike, brizi o životnom standardu pripadnika JNA, modernizaciji i borbenoj izgradnji JNA u cjelini u skladu sa potrebama i društvenim i privrednim razvojem zemlje; 2) u angažovanju svih subjekata Armije u izgradnji vojnih kolektiva. Tu još ima neiskorišćenog prostora, negdje i neshvatanja, pa i potezjenjivanja nekih subjektivnih činilaca (savjetodavni organi, SSO, SSJ i dr.); 3) u partijsko-političkom djelovanju komunista i organizacija Saveza komunista na daljem jačanju moralno-političkog jedinstva i povećanja borbene spremnosti jedinica i ustanova. Tu se, pored ostalog, misli i na to da se sva kretanja u društvu odražavaju i na JNA i da se u složenim uslovima moraju ulagati vanredni napor i na obezbjeđenju intenzivnog političkog rada sa pripadnicima JNA. Borba za svakog čovjeka, kao osnovnog faktora oružane borbe i našeg društva u cjelini, i stvaranje svjesnijih i visokomoralnih pripadnika JNA ima prvorazredni zadatak; 4) u oblasti marksističkog obrazovanja i idejno-političkog osposobljavanja komunista. Cijeni se da forme, oblici i sadržaji tog obrazovanja i osposobljavanja ne odgovaraju potrebama jer su za-

htjevi vrlo visoki; 5) radi intenziviranja i potpune afirmacije rada osnovne organizacije Saveza komunista. Mora se jačati uticaj osnovne organizacije i postaviti jasna odgovornost za tokove i stanje u vlastitoj sredini. U tom smislu, komiteti Saveza komunista imaju svoj poseban dio odgovornosti. Zahtjevi su za većom konkretnošću u radu i za takvim sastancima osnovnih organizacija na kojima će se komunisti dogovarati za akciju. Neophodno je da osnovna organizacija ostvaruje uvid u izvršavanje zadataka, ali ne na režiran i šabloniziran način.

3. Opšta kritika negativnih pojava u društvu i zahtjevi za radikalniji zaokret u radu SKJ

Iako je rasprava o Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ bila usmjerena na analizu stanja u sopstvenoj sredini i stanja u Organizaciji SKJ u JNA kao cjelini, u njoj nisu zaobiđene i brojne pojave i kretanja u društvu i u SKJ. Negativna kretanja i subjektivne slabosti kritikovani su veoma oštro i odgovorno. Te kritike su pokazale da se komunisti u Armiji ne mire sa društveno-ekonomskim i idejnim stanjem, pri čemu se zahtijeva energičan zaokret u djelovanju SKJ i u radu njegovih organa, a posebno Centralnog komiteta SKJ, preduzimanjem adekvatnih revolucionarnih mjera i akcija koje će podsticati dalji razvoj socijalističkog samoupravljanja. Pri tome, komunisti u Armiji vide i dio svoje odgovornosti za stanje u društvu.

Radnička klasa, radni ljudi i građani naše zemlje godinama su se oduševljavali rezultatima koje smo postizali u materijalnoj izgradnji i našim dostignućima u razvijanju sistema socijalističkog samoupravljanja utemeljenog na izvornoj marksističkoj misli. To je bio i znak naše snage, jedinstva akcije i vjere u proklamovane ciljeve SKJ. Na sadašnjem stepenu našeg razvoja dominiraju drugačiji uslovi u kojima se moraju iznalaziti novi sadržaji i metode idejno-političkog uticaja SKJ na svijest ljudi, njihovo ponašanje i mobilizaciju. Idejno-politički rad u cjelini postaje sve potrebniji, ali i sve složeniji. To tim prije da se i ubuduće ne bismo zanosili iluzornom tvrdnjom da je političko stanje dobro, a privredna kretanja krizna.

Jedinstvena podrška komunista u JNA politici SKJ i socijalističkom samoupravnim razvoju ima i svoju akcionu stranu: traži se odlučnije i borbenije rješavanje nagomilanih problema, prvenstveno u samom SKJ. Smatra se da je krajnje vrijeme da se jasno razgra-

niči ono što je posljedica djelovanja objektivnih zakonitosti, od onoga što je posljedica neadekvatnog i neodgovornog ponašanja pojedinaca i određenih struktura u Savezu komunista. Pretpostavka za to je, prije svega, jedinstvo u SKJ, njegovo kadrovsko jačanje i idejno-političko osposobljavanje, dosljedno sprovođenje principa demokratskog centralizma, sa posebnim naglaskom na odgovornosti svakog člana Saveza komunista, a naročito članova u rukovodećim organima SKJ. Samo takav komunista koji ne teži za ličnim ili grupno-svojinskim, odnosno kome je osnovni interes, interes radničke klase i radnih ljudi, može ostvarivati Program i zadatke Partije. Prodor birokratsko-etatističke, tehnokratske i malograđanske svijesti u SKJ, pojave nacionalističkog ponašanja, degradiranje i kompromitovanje lika komunista i druge negativne pojave ozbiljno ugrožavaju akcionu sposobnost i jedinstvo SKJ. Zbog toga, komunisti u Armiji odlučno i energično zahtijevaju otvaranje procesa diferencijacije u SKJ u njenom praktičnom djelovanju i reafirmisanju njegove avangardne i vodeće uloge. Dvanaesti kongres SKJ bio je vrlo određen i nije prikrivao nijednu našu slabost. Međutim, vremenskim udaljavanjem od tog najvišeg skupa jugoslovenskih komunista, sve smo manje vodili računa o odgovornosti. Otuda i zahtjev da se ljudi na odgovornim dužnostima, koji se svojim sposobnostima nisu potvrdili u praksi i koji snose odgovornost za promašene investicione, razvojne i druge programe, smjene sa funkcija i isključe iz SKJ. Tako se treba postaviti i prema svima onima koji su se obogatili stičući imovinu na nezakonit način i mimo svoga rada i čijom je sviješću ovladao malograđanski mentalitet.

Skoro na svim sastancima osnovnih organizacija komunisti su izrazili nezadovoljstvo zbog narušavanja principa demokratskog centralizma i sve veće federalizacije SKJ, nedovoljne efikasnosti u radu Centralnog komiteta SKJ, parcijalizacije, zatvaranja i blokiranja usvojenih odluka. Zahtijeva se energično, dosljedno i bez kolebanja sprovođenje Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. *Oni koji na to nisu spremni moraju ići sa funkcija pa i iz SKJ* — opšta je poruka komunista. Ne može se dozvoliti da se zbog neslaganja u organima SKJ dovodi u pitanje sprovođenje Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, koji smo usvojili kao put za izlazak iz ekonomske kraze.

Komunisti ukazuju na potrebu preduzimanja konkretnih mjera u ograničavanju i likvidiranju enormnih socijalnih razlika u našem društvu i realnijeg raspoređivanja tereta ekonomske stabilizacije na sve kategorije društva. Ukazuje se i na problem zaposlenosti mladih

ljudi, njihovu društvenu usmjerenost, vaspitanje, obrazovanje, ali i na potrebu radikalnih izmjena u vaspitno-obrazovnom sistemu. Izražava se zabrinutost zbog naše neefikasnosti u spriječavanju pojava mita, korupcije, pljačke i drugih oblika napada na društvenu imovinu.

Savez komunista mora biti odlučniji u zahtjevu da se u društvu korjenito izmjeni mjesto i uloga nauke i savremenih tehničko-tehno-loških rješenja u proizvodnji, kako bi se omogućilo njeno povećanje i brže izašlo iz sadašnjih ekonomskih teškoća. U idejnoj borbi Savez komunista se mora odlučnije i dosljednije suprotstaviti onim shvatanjima u kojima dominira tvrdnja da još nismo dorasli za primjenu dostignuća moderne nauke. S tim u vezi, ističe se i primjer proizvodnje savremenog naoružanja i vojne opreme u našim fabrikama koje, po svojim rješenjima i kvalitetu, ne zaostaju za najrazvijenijim zemljama svijeta, a rezultat su napora cijele zemlje i njenih naučnih potencijala.

Sprovođenje usvojene političke Platforme SKJ za djelovanje na Kosovu povodom kontrarevolucionarnih događaja smatra se jednim od ključnih pitanja za SKJ. I pored rezultata koji su postignuti i koji se postižu, oštro se kritikuje naša nedovoljna efikasnost u razrješavanju problema iseljavanja Srba i Crnogoraca sa Kosova i stvaranja etnički čiste pokrajine. Traži se odgovornost svih faktora i preduzimanje energičnih mjera kako se sa iseljavanjem ne bi pomoglo albanskoj iredenti u postizanju njenih ciljeva.

4. Rasprava o Prijedlozima zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ — krupan doprinos daljoj potpunijoj aktivnosti Organizacije SKJ u JNA

Rasprave koje su vođene u JNA o Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije već daju početne rezultate u efikasnosti i metodu rada. Ocjenjuje se da su tim raspravama stvoreni povoljniji uslovi za intenzivniji rad organizacija i organa SKJ u JNA, posebno u konkretnom raščišćavanju negativnih pojava u sopstvenim sredinama. Tako je, na primjer, u organizaciji Saveza komunista u jednoj diviziji upućeno trideset kritika, izrečeno pet opomena i jedna posljednja opomena. Takvo ponašanje komunista u Armiji i njihov odnos prema armijskoj praksi, daje im za pravo da se u sadašnjem trenutku, isto tako kritički odnose i prema praktičnom djelovanju komunista u društvu. Jačanje

lika komuniste, idejno-političko osposobljavanje i odgovornost za obavljanje dužnosti zadaci su koji su usvojeni u organizacijama SKJ u JNA kao najneposredniji operativni zadaci. Komunisti u Armiji će nastojati da Trinaesta sjednica Centralnog komiteta SKJ postane istorijska pretvarajući njene zaključke u ostvarene rezultate, pri čemu se već uočavaju prvi uspjesi.

Treba istaći da su rasprave o Prijedlogu zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ samo osnova za stalnu, neposrednu i dugoročnu aktivnost. Rezultati će, svakako, zavisiti i od uspjeha u realizovanju u praksi usvojenih stavova i zaključaka Centralnog komiteta SKJ, kao i od obezbjeđenja njihovog najpotpunijeg ostvarivanja.

Nakon održanih rasprava u osnovnim organizacijama organi SKJ u JNA sada izvorno i objektivno sublimiraju brojna mišljenja, zapažanja, prijedloge, sugestije i amandmane za Organizaciju SKJ u JNA kao cjelinu. Neophodno je na svim nivoima organizovanja Saveza komunista u JNA usvojiti zajedničke zaključke, izdvojiti dominantne stavove organizacija Saveza komunista, mišljenja i prijedloge pojedinaca, te ukazati na korijene različitih mišljenja i sl., što je veoma odgovoran i složen posao.

Komiteti SKJ u JNA na svojim sjednicama, u stvari, treba da izvrše dva osnovna zadatka, i to: (1) da izvrše analizu i daju ocjenu toka i rezultata rasprava i aktivnosti vođenih u osnovnim organizacijama Saveza komunista i (2) da svaki komitet Saveza komunista utvrdi svoje ocjene Prijedloga zaključaka Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ i svojih predloženih amandmana.

Sjednicom Komiteta Organizacije SKJ u JNA, koja je planirana za decembar 1984. godine, biće završena ova značajna aktivnost komunista u Armiji. Međutim, Zaključci Trinaeste sjednice Centralnog komiteta SKJ i zadaci koji proizlaze iz njih moraju se transformisati u programe zadataka i planove rada osnovnih organizacija i organa Saveza komunista za naredni period.